

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBĖS PASKOLŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STUDENTAMS SUTEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR GRĄŽINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2002 m. gruodžio 21 d. Nr. 2073

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [27-715](#); 2002, Nr. [3-75](#)) 63 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Valstybės paskolų aukštųjų mokyklų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarką (pridedama).

2. Nustatyti, kad šiuo nutarimu patvirtintos Valstybės paskolų aukštųjų mokyklų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarkos nuostatos, reglamentuojančios paskolų studijų įmokoms mokėti teikimą, taikomos nuo 2003 m. sausio 1 d. studentams, pradedantiems studijas 2002–2003 ir vėlesniais metais.

3. Pavesti Lietuvos valstybiniam mokslo ir studijų fondui, suderinus su Finansų ministerija ir Teisingumo ministerija, patvirtinti paskolos sutarties tipinę formą ir paskolos sutarties pakeitimo sutarties tipinę formą.

4. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 21 d. nutarimą Nr. 540 „Dėl Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo įsteigimo ir šio fondo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1993, Nr. [32-741](#); 1998, Nr. [79-2240](#); 2002, Nr. [4-105](#)):

4.1. Pripažinti netekusiu galios 2.2 punktą.

4.2. Nurodytuju nutarimu patvirtintuose Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo nuostatuose:

4.2.1. Įrašyti 21 punkte vietoj žodžių „patvirtintomis paskolų teikimo studentams taisyklėmis“ žodžius „patvirtinta Valstybės paskolų aukštųjų mokyklų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarka“.

4.2.2. Įrašyti 25 punkte vietoj žodžių „patvirtintų paskolų teikimo studentams taisyklių“ žodžius „patvirtintos Valstybės paskolų aukštųjų mokyklų studentams suteikimo, administravimo ir grąžinimo tvarkos“.

5. Pripažinti netekusiu galios:

5.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 1081 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. 540 „Dėl Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo įsteigimo ir šio fondo nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 1998, Nr. [79-2240](#)) 1.1 punkte išdėstytą 2.2 punktą ir 2 punktą;

5.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 18 d. nutarimo Nr. 1148 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. 540 „Dėl Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo įsteigimo ir šio fondo nuostatų patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 1999, Nr. [89-2628](#)) 4 punktą.

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ALGIRDAS MONKEVIČIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 2073

VALSTYBĖS PASKOLŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STUDENTAMS SUTEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR GRĄŽINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši tvarka nustato paskolų valstybinių ir nevalstybinių aukštųjų mokyklų pagrindinių, vientisųjų ir antrosios studijų pakopos studentams, taip pat Europos Sąjungos valstybių ir kitų valstybių, jeigu tai numato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, studentams, kurie pirmą kartą studijuoja atitinkamoje studijų pakopoje (toliau vadinama – studentai), suteikimą, administravimą ir grąžinimą.

2. Šioje tvarkoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatyme.

3. Studentai gali gauti šias paskolas:

3.1. studijų įmokoms mokėti, jeigu jos nebuvo sumokėtos valstybės lėšomis;

3.2. gyvenimo išlaidoms;

3.3. studijoms užsienyje.

4. Studentas turi teisę pretenduoti į kiekvieną iš šios tvarkos 3 punkte nurodytų paskolų.

5. Vadovaudamasis šia tvarka ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo nuostatais, paskolas studentams suteikia ir jas administruoja Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas (toliau vadinama – fondas).

6. Paskolos skiriamos iš:

6.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų mokslui ir studijoms, dalies, skirtos studentams paskoloms teikti pagal Studentų rėmimo ir kreditavimo sistemos plėtojimo programą;

6.2. lėšų, kurias fondas sukaupia iš grąžinamų paskolų, palūkanų ir delpinigių;

6.3. rėmėjų lėšų ir kitų lėšų.

II. PASKOLŲ SUTEIKIMAS

7. Kasmet per 10 dienų nuo datos, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė paskiria Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų mokslui ir studijoms, dalį, skirtą studentams paskoloms teikti, švietimo ir mokslo ministras nustato, kiek šios dalies lėšų turi būti skiriama atitinkamai šios tvarkos 3.1, 3.2 ir 3.3 punktuose numatytoms paskoloms teikti, ir pateikia fondui informaciją apie tai, kiek Lietuvos aukštosiose mokyklose studijuoja studentų ir kiek jų moka studijų įmokas.

8. Švietimo ir mokslo ministrui paskirsčius lėšas, fondas per 5 dienas viešai skelbia konkursą šios tvarkos 3 punkte nurodytoms paskoloms gauti (toliau vadinama – konkursas) ir raštu informuoja apie tai Lietuvos aukštųjų mokyklų vadovybę, taip pat studentų atstovybes. Skelbdamas konkursą, fondas turi nurodyti paskoloms numatytų lėšų sumas (šios tvarkos 3.1 punkte numatytoms paskoloms lėšos tarp aukštųjų mokyklų paskirstomos atsižvelgiant į tai, kiek studentų moka studijų įmokas; 3.2 punkte numatytoms paskoloms – pagal bendrą studentų skaičių), taip pat paskolų dydį pagal paskolų rūšis ir palūkanas.

9. Jeigu aukštosioms mokykloms numatytos paskolų lėšos nepanaudojamos, einamaisiais kalendoriniais metais fondas, laikydamasis šioje tvarkoje nustatytų sąlygų, gali skelbti papildomą konkursą paskoloms iš šių lėšų teikti. Lėšos, nepanaudotos šios tvarkos 3.1 ir 3.3 punktuose nurodytoms paskoloms teikti, suderinus su švietimo ir mokslo ministru, fondo valdybos sprendimu gali būti panaudotos šios tvarkos 3.2 punkte nurodytai paskolai gauti paskelbus papildomą

konkursą. Papildomo konkurso metu pirmenybė gauti paskolą teikiama pirmojo kurso studentams, atitinkantiems šios tvarkos 14 punkte nurodytus reikalavimus.

10. Konkursas vykdomas pagal paskolų skyrimo studentams konkurso nuostatus, kuriuos tvirtina fondo direktorius, suderinęs su fondo valdyba. Konkursas vykdomas ir paskolos studijų įmokoms mokėti skiriamos kas semestrą (reikia nurodyti kiekvieno semestro paskolų skaičių ir atitinkamą lėšų dalį). Paskolos gyvenimo išlaidoms baigiamojo kurso studentams skiriamos laikotarpiui iki akademinių metų pabaigos, kitiems studentams – kalendorinių metų laikotarpiui. Paskolos studijoms užsienyje skiriamos vienam studijų užsienio aukštojoje mokykloje semestru.

11. Studentas, norintis dalyvauti konkurse šios tvarkos 3.1 ar 3.2 punktuose numatyta paskolai gauti, arba jo įgaliotas asmuo turi pateikti aukštajai mokyklai paraišką, kurią sudaro šie dokumentai arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos jų kopijos:

11.1. prašymas suteikti paskolą (jame reikia nurodyti pageidaujamos gauti paskolos rūšį);

11.2. asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas;

11.3. užpildyta fondo nustatytos formos anketa;

11.4. dokumentai, patvirtinantys šeimos pajamas (šeimos pajamos nustatomos vadovaujantis Socialinės pašalpos skyrimo ir mokėjimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 441 (Žin., 2000, Nr. [33-936](#)), 18 ir 19 punktais);

11.5. kiti fondo nurodyti dokumentai, galintys turėti reikšmės suteikiant paskolą.

12. Aukštosios mokyklos per 30 dienų nuo pranešimo apie konkurso paskelbimą ir paskoloms numatytų lėšų sumas gavimo dienos pateikia fondui studentų, laimėjusių konkursą gauti šios tvarkos 3.1 ar 3.2 punktuose numatytą paskolą, sąrašus, o per 45 dienas nuo minėto pranešimo gavimo dienos – šios tvarkos 11.1 ir 11.3 punktuose nurodytus dokumentus ir pažymą, kuriose nurodoma šių studentų studijuojama programa, kursas, studijų trukmė ir studijų rezultatai. Kiekviena aukštoji mokykla konkurso būdu į sąrašą įtraukia tiek studentų, kad jų paskoloms reikalingų lėšų suma neviršytų tai aukštajai mokyklai numatytos lėšų paskoloms teikti sumos.

13. Studentas, norintis dalyvauti konkurse šios tvarkos 3.3 punkte numatyta paskolai gauti, arba jo įgaliotas asmuo pateikia fondui šios tvarkos 11.1–11.5 punktuose nurodytus dokumentus, taip pat dokumentus, patvirtinančius, kad užsienio aukštoji mokykla sutinka priimti studijoms.

14. Pirmenybė gauti paskolą prioriteto tvarka teikiama studentams:

14.1. kurių šeimoms pagal įstatymus priklauso socialinė pašalpa;

14.2. kurių pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui, neviršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto remiamų pajamų dydžio;

14.3. turintiems geresnį pažymių vidurkį;

14.4. mokantiems už studijas visą kainą.

15. Sprendimą suteikti paskolą konkursą laimėjusiems studentams priima fondo direktorius. Su kiekvienu studentu, laimėjusiu konkursą šios tvarkos 3.1 ar 3.2 punktuose numatyta paskolai gauti, fondo direktorius arba jo įgalioti atitinkamų aukštųjų mokyklų administracijos darbuotojai per mėnesį nuo paskolos sutarčių gavimo iš fondo dienos pasirašo paskolos sutartį. Su kiekvienu studentu, laimėjusiu konkursą šios tvarkos 3.3 punkte nurodyta paskolai gauti, fondo direktorius pasirašo paskolos sutartį per mėnesį nuo konkurso rezultatų paskelbimo dienos. Paskolos sutartyje nustatomos paskolos suteikimo ir grąžinimo sąlygos, įskaitant paskolos grąžinimo grafiką. Paskolos sutartyje numatytos paskolos suteikimo ir grąžinimo sąlygos negali prieštarauti teisės aktams ir šiai tvarkai.

16. Tuo atveju, kai studentas pakartotinai laimi konkursą tos pačios rūšies paskolai gauti, su juo pasirašoma paskolos sutarties pakeitimo sutartis.

17. Aukštosios mokyklos per 5 dienas nuo paskolos sutarties pasirašymo dienos informuoja apie tai fondą ir pristato jam vieną sutarties egzempliorių.

18. Paskolos, nurodytos šios tvarkos 3.1 punkte, suma vienam studentui per semestrą negali būti didesnė kaip Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatyme nustatyta studentų studijų įmoka už vieną semestrą.

19. Paskolos, nurodytos šios tvarkos 3.2 ir 3.3 punktuose, dydis vienam studentui per metus negali viršyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto minimalaus gyvenimo lygio 36 dydžių sumos.

20. Lėšos paskolai, nurodytai šios tvarkos 3.1 punkte, per 60 dienų nuo sutarties pasirašymo dienos pervedamos į aukštosios mokyklos sąskaitą. Lėšos paskolai, nurodytai šios tvarkos 3.2 punkte, pervedamos į asmeninę paskolos gavėjo sąskaitą lygiomis dalimis kas 3 mėnesiai iki kalendorinių metų, kuriais buvo pradėta pervesti paskola, pabaigos, o baigiamojo kurso studentams – iki studijų pabaigos. Pirmoji paskolos dalis pervedama ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo paskolos sutarties pasirašymo dienos. Lėšos paskolai, nurodytai šios tvarkos 3.3 punkte, pervedamos į asmeninę paskolos gavėjo sąskaitą per 30 dienų nuo sutarties pasirašymo dienos.

21. Lietuvos aukštosios mokyklos privalo fondui pateikti:

21.1. per 30 dienų nuo kiekvieno semestro pabaigos – sąrašus baigusią studijas asmenų, gavusių paskolas gyvenimo išlaidoms, ir sąrašus asmenų, kurie buvo pašalinti iš aukštosios mokyklos (jeigu asmuo buvo pašalintas semestro metu, aukštoji mokykla apie tai praneša fondui per 10 dienų po pašalinimo);

21.2. kasmet iki spalio 1 d. – sąrašus asmenų, laimėjusių konkursą gauti paskolas studijų įmokoms mokėti rudens semestru.

22. Studentas, gavęs paskolą studijoms užsienyje, per 30 dienų nuo studijų užsienyje, kurioms buvo gauta paskola, pabaigos arba nutraukimo informuoja apie tai fondą.

III. PASKOLŲ ADMINISTRAVIMAS

23. Paskolas administruoja fondas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo nuostatais ir šia tvarka.

24. Fondo lėšų skyrimo aukštosioms mokykloms klausimus svarsto fondo valdyba savo posėdžiuose, vadovaudamasi šia tvarka.

25. Fondo direktorius, atsižvelgdamas į konkrečios aukštosios mokyklos paskolas gaunančių studentų skaičių, išduoda aukštųjų mokyklų administracijos atstovams įgaliojimus pasirašyti paskolų sutartis.

26. Lėšos, numatytos paskoloms studentams teikti, apskaitomos atskiroje fondo sąskaitoje. Metams pasibaigus, šios sąskaitos likučiai į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą negrąžinami.

27. Fondas atsiskaito su paskolų gavėjais per bankus šioje tvarkoje nustatytais terminais.

28. Fondas, administruodamas paskolas, atlieka sutarčių vykdymo priežiūrą ir kontroliuoja paskolų grąžinimo procesą iki visiško atsiskaitymo.

IV. PASKOLŲ GRĄŽINIMAS

29. Paskola turi būti pradėta grąžinti praėjus ne daugiau kaip 2 metams nuo studijų baigimo arba nutraukimo.

30. Paskolos gali būti apmokėtos įstaigų, įmonių, organizacijų lėšomis, jeigu tai numatyta darbo sutartyje, kitais atvejais – fizinių ir juridinių asmenų lėšomis.

31. Paskola grąžinama su palūkanomis. Paskolas gavęs asmenys turi pradėti mokėti palūkanas ne vėliau kaip praėjus 2 metams po studijų baigimo ar nutraukimo dienos. Palūkanos turi būti mokamos proporcingai grąžinamai atitinkamai paskolos daliai, kartu su ja. Palūkanų dydį (ne didesnę kaip 5 procentai) kasmet nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Palūkanų dydis nurodomas sutartyje.

32. Delspinigių dydis lygus finansų ministro nustatytai delspinigių normai, taikomai už pavėluotą mokesčio mokėjimą, galiojančiai sutarties sudarymo momentu.

33. Paskolos grąžinamos lygiomis dalimis kas ketvirtį, iki ketvirčio trečiojo mėnesio 10 dienos, pagal paskolos grąžinimo grafiką – neatsiejamą paskolos sutarties dalį. Grąžinimo grafikas sudaromas vadovaujantis nuostata, kad paskola, nurodyta šios tvarkos 3.1 punkte, grąžinama per laiką, ne daugiau kaip trigubai ilgesnį už studijų, kurių įmokoms buvo suteiktos paskolos, trukmę, o

paskolos, nurodytos šios tvarkos 3.2 ir 3.3 punktuose, grąžinamos per 15 metų. Paskolos grąžinamos lygiomis dalimis kasmet, išskyrus atvejus, numatytus šioje tvarkoje. Paskolos sutartyje turi būti numatyta, kad paėmęs paskolą asmuo, išvykdamas nuolat gyventi į užsienį, turi grąžinti paskolą. Sutartyje gali būti numatyti ir kiti paskolos grąžinimo anksčiau nustatyto laiko atvejai.

34. Negrąžinus paskolos, jos dalies ar palūkanų pagal nustatytą grafiką, asmenims skaičiuojami delspinigiai nuo visos laiku negrąžintos sumos.

35. Asmuo gali grąžinti paskolą ar dalį paskolos ir anksčiau, negu numatyta jos grąžinimo grafike. Tokiu atveju palūkanos perskaičiuojamos ir mokamos nuo likusios paskolos dalies.

36. Paskola laikoma grąžinta, kai grąžinama visa jos suma, priskaičiuotos palūkanos ir delspinigiai.

37. Nuo paskolos ar negrąžintos paskolos dalies grąžinimo fondo valdybos sprendimu gali būti atleidžiami visiškai nedarbingi asmenys, pateikę fondui teisės aktų nustatytus tai patvirtinančius dokumentus.

38. Asmenims, pateikusiems pateisinančius dokumentus, kurie saugomi fonde, fondo valdybos sprendimu paskolos grąžinimo terminas gali būti pratęstas atidedant paskolos mokėjimą šiais atvejais:

38.1. dėl invalidumo, ligos ar susižalojimo – nedarbingumo laikotarpiui;

38.2. dėl gimdymo – nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiui;

38.3. nedirbantiems motinai ar tėvui, auginantiems vaiką, – kol vaikui sukaks 3 metai;

38.4. asmenims, atliekantiems karo prievolę, – privalomosios nuolatinės pradinės karo tarnybos arba alternatyvios krašto apsaugos tarnybos laikotarpiui;

38.5. asmenims, toliau studijuojantiems toje pačioje ar kitoje aukštojoje mokykloje, įskaitant doktorantūros, rezidentūros ir meno aspirantūros studijas, – studijų laikotarpiui;

38.6. bedarbiams – įsiregistravimo darbo biržoje laikotarpiui;

38.7. asmenims, kurių šeimos pajamos per mėnesį vienam šeimos nariui pastaruosius 24 mėnesius buvo ne daugiau kaip 25 procentais didesnės už valstybės remiamų pajamų dydį, – ne ilgiau kaip metų laikotarpiui.

39. Jeigu asmuo paskolos, paskolos dalies, priskaičiuotų palūkanų ir delspinigių negrąžina, suma išieškoma įstatymų nustatyta tvarka.

40. Paskola negrąžinama mirus ją gavusiam asmeniui.

41. Konkrečios paskolos grąžinimo sąlygos ir su tuo susijusios sankcijos turi būti nurodytos pačioje paskolos sutartyje.
